

Context de l'abandonament escolar prematur (AEP) a Catalunya

32,9%
al 2008

17%
al 2018

19%
al 2019

Lluny del
10%
recomanat per la
Comissió Europea

Tot apunta a que la crisi sanitària portarà com a conseqüència un repunt de les xifres d'AEP

Com fer front al previsible increment de l'abandonament escolar prematur en un context de COVID-19

Marta Curran

Investigadora del grup de recerca Globalització, Educació i Polítiques Socials (GEPS) de la UAB

Factors explicatius

L'AEP és el resultat d'un procés llarg de desvinculació escolar progressiva. Principals factors explicatius:

- Individuals: Desigualtat social (afecta sobre tot a nois, d'estatus socioeconòmic i cultural baix i d'origen migrat)
- Institucionals: característiques dels sistemes educatius i dels centres educatius (metodologies, dispositius, composició social de les escoles)
- Estructurals: oferta formativa, característiques del mercat laboral, inversió pública

Si els factors són múltiples, les intervencions han de ser globals. La Comissió Europea recomana actuar en tres dimensions:

- Prevenició: abans que aparegui l'AEP (promovent l'equitat educativa)
- Intervenció: amb els primers indicis d'AEP (reduir riscos, principalment en l'ESO)
- Compensació: un cop produït l'AEP (fomentant el retorn als estudis)

Com combatre el previsible augment de l'AEP en context COVID-19?

Cal un pla d'emergència educativa amb l'AEP com un dels principals eixos. Amb:

- El lideratge dels ajuntaments (coneixedors de les realitats i necessitats dels joves)
- La corresponsabilitat de la resta d'administracions (Departament d'Educació, Departament de Treball, serveis territorials, diputacions, consells comarcals...)
- L'articulació dels diferents serveis i àrees dels ajuntaments (serveis socials, joventut, promoció econòmica...) i la participació activa d'altres agents socioeducatius del territori.

Síntesi de l'article publicat a l'Anuari 2020 de l'Observatori de l'Educació Local de la Gerència de Serveis d'Educació.

Accions prioritàries en el context del previsible increment de l'AEP:

- 1:** Dimensionar l'AEP en l'àmbit municipal
  - saber quina és la situació actual dels joves en matèria d'educació
  - establir un sistema de detecció de l'alumnat en risc d'AEP
  - fer seguiment de les trajectòries educatives dels joves
- 2:** Acompanyament en sentit ampli
  - suport i acompanyament socioeducatiu per recuperar i reforçar aprenentatges (tallers d'estudi, casals d'estiu, mentoria)
  - recursos socioemocionals (contra incertesa, pors, trencament de rutines...)
  - suport a famílies en el procés d'escolarització
- 3:** Orientació educativa i professional
  - A molts joves la pandèmia els ha afectat durant un període (crític) de transició entre etapes educatives.
  - traçar itineraris entre diferents dispositius i recursos (PFI, cursos de formació ocupacional o de preparació a proves d'accés, escoles d'adults, noves oportunitats...)
  - continuïtat en l'acompanyament (en la tria i matriculació però també en la incorporació a nous estudis)
- 4:** Pla d'emergència educativa en clau d'equitat
  - La crisi tindrà més efectes a nivell d'AEP en sectors que ja eren socialment vulnerables.
  - beques i ajudes a l'escolarització (menjador, material, casals, beques-salari...)
  - suport als centres en la seva tasca educadora, especialment entre els de màxima complexitat i els que tenen més alumnat en risc d'AEP (escoles de noves oportunitats, centres de formació de persones adultes)
  - més recursos per la inclusió de l'alumnat NESE
  - garantir una oferta de qualitat en l'FP (dèficit estructural en cicles formatius de grau mitjà)

Diputació
Barcelona

Àrea d'Educació,
Esports i Joventut